

Temeljem članka 15. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i članka 61. stavak 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje d o n o s i

U P U T U

O CARINSKOM POSTUPKU U PUTNIČKOM PROMETU

GLAVA I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovom Uputom propisuje se način prijavljivanja robe u putničkom prometu, provođenje carinskog nadzora i postupka nad robom koju putnici nose sa sobom pri ulasku u i izlasku iz carinskog područja Bosne i Hercegovine, te druga pitanja u svezi s carinskim nadzorom i postupkom u putničkom prometu.

Članak 2. (Pravna osnova)

Postupak u putničkom prometu reguliran je sljedećim propisima:

- a) čl. 4., 34., 37., 38., 58. i 76. Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/04, 51/06, 93/08, 54/10 i 76/11), (u daljnjem tekstu: Zakon) i čl. 1., 2., 7., 8., 15., 19., 23., 24. i 27. Priloga Zakona,
- b) čl. 100. do 105. i 132. do 143. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 63a/04, 60/06 i 57/08), (u daljnjem tekstu: Odluka),
- c) člankom 2. stavak (2) i člankom 5. stavak (5) Zakona o Carinskoj tarifi ("Službeni glasnik BiH", broj 58/12),
- d) Pravilima o jedinstvenoj carinskoj stopi sadržanim u važećoj Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine - Dio I (Uvodne odredbe), Odjeljak II (Posebne odredbe) točka B.,
- e) člankom 2. tač. 5., 6., 11., 15 i 19. Odluke o postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja carine pod posebnim uvjetima ("Službeni glasnik BiH", broj 19/05),
- f) Uputom o provođenju carinskog postupka po karnetu ATA ("Službeni glasnik BiH", broj 34/11),
- g) Uputom o privremenom uvozu ("Službeni glasnik BiH", broj 61/12),
- h) člankom 16. Upute o vraćanju izvezene robe ("Službeni glasnik BiH", broj 74/11),
- i) Uputom o načinu i postupku reguliranja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i municije ("Službeni glasnik BiH", broj 19/10),
- j) Pravilnikom o načinu obavljanja kontrole prijensa oružja i municije preko državne granice ("Službeni glasnik BiH", broj 32/10),
- k) Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 53/09),
- l) Zakonom o deviznom poslovanju ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj 47/10),
- m) Zakonom o deviznom poslovanju ("Službeni glasnik RS", br. 96/03 i 123/06),

- n) Uredbom o iznošenju i unošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova i hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik RS", br. 16/05 i 15/07),
- o) Odlukom o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije BiH", broj 58/10).

Članak 3. (Definicije)

(1) U primjeni ove Upute, pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) "putnik", u smislu članka 143. Odluke, je:
 - 1) kod uvoza:
 - svaka osoba koja privremeno ulazi u carinsko područje Bosne i Hercegovine, a koja tu nije inače nastanjena, i
 - svaka osoba koja se vraća u carinsko područje Bosne i Hercegovine gdje je inače nastanjena, nakon privremenog boravka u drugoj državi,
 - 2) kod izvoza:
 - svaka osoba koja privremeno napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine gdje je inače nastanjena, i
 - svaka osoba koja nakon privremenog boravka napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine u kojem nije inače nastanjena,
- b) "predmeti kućanstva" znače osobne predmete, kućnu posteljinu, namještaj i opremu namijenjenu za osobnu uporabu ili za zadovoljenje potreba kućanstva pod uvjetom da nemaju komercijalni karakter,
- c) "roba nekomercijalnog karaktera" znači robu koja se prijavljuje za određeni carinski postupak povremeno i čija vrsta i količina ukazuju na to da je namijenjena za privatnu, osobnu ili za uporabu u kućanstvu primatelja ili osobe koja je nosi ili je jasno da se radi o darovima,
- d) "osobni prtljag" znači sav prtljag nekomercijalnog karaktera kojeg je putnik u stanju pokazati carinskom organu prilikom ulaska u carinsko područje Bosne i Hercegovine, odnosno izlaska iz tog područja, kao i svaki drugi prtljag kojeg naknadno predoči carinskom organu (tzv. prateći prtljag) ukoliko nesumnjivo može dokazati da ga je predao prijevozniku radi prijevoza u ili iz carinskog područja Bosne i Hercegovine. Kao dokaz o pratećem prtljagu može se priložiti prijevozna karta putnika, prijevozni dokument ili drugi odgovarajući dokaz.

U osobnom prtljagu putnika može biti sadržana:

- 1) roba koju putnik nosi sa sobom, u razumnoj količini, a koja mu služi za njegove osobne potrebe za vrijeme putovanja (npr. odjeća, obuća, osobni nakit, fotoaparati, kamera, prijenosivi računar, sportski rekviziti, predmeti za razonodu, predmeti za održavanje osobne higijene i drugi predmeti za osobnu uporabu). Količina ovih predmeta ovisi od svrhe putovanja, pola, zanimanja putnika, godišnjeg doba i drugih okolnosti u svezi s putovanjem i zadržavanjem putnika u ili izvan Bosne i Hercegovine, što se procjenjuje u svakom konkretnom slučaju,
- 2) roba koja je sukladno članku 2. Priloga Zakona oslobođena od plaćanja uvoznih pristojbi (vidi članak 13.),
- 3) roba nekomercijalnog karaktera (čl. 132. točka (a) alineja prva, 133. točka (a) alineja prva, 137. točka (a) i 138. točka (a) Odluke).

Članak 4.
(Protok robe)

Prema članku 1. Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), protok roba je slobodan, s tim što se ne isključuju zabrane ili ograničenja prometa roba koje ugrožavaju javnu politiku, javni moral, javnu sigurnost, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, zatim nacionalno bogatstvo od umjetničke, historijske ili arheološke vrijednosti, te industrijsko-komercijalnu svojinu ili eliminiranje opojnih droga i otpadnih materija.

Članak 5.
(Carinski nadzor i kontrola u putničkom prometu)

(1) Roba unijeta u carinsko područje je pod carinskim nadzorom od trenutka njenog unošenja.

(2) Carinski organ u vršenju carinskog nadzora i carinske kontrole u putničkom prometu, prije svega:

- a) nadzire da se roba predoči carinskom organu na propisan način, te sprječava nezakonit unos robe u carinsko područje,
- b) sprječava neopravdanu uporabu robe,
- c) osigurava da roba pravovremeno dobije carinski odobreno postupanje ili uporabu,
- d) osigurava provođenje mjera trgovinske politike, zabrana i ograničenja koja se odnose na robu.

(3) Neovisno od prava carinskog organa na provođenje potpune carinske kontrole, carinska kontrola u putničkom prometu obično se provodi selektivno ili slučajnim odabirom, odnosno prema procjeni rizika (npr. ovisno od toga o kakvoj se robi radi, kakve vrste, vrijednosti, količine i slično).

(4) Obzirom na prirodu i način provođenja carinskog postupka u putničkom prometu, kao i obzirom na nositelja prava i obveza u ovom postupku, carinski postupak u putničkom prometu provodi se brzo i bez nepotrebnih formalnosti. Međutim, carinski organ ne može odustati od kontrole neophodne za osiguranje zaštite ekonomskih interesa, zatim da se spriječi kretanje robe koja podliježe zabranama i ograničenjima u cilju sprječavanja krijumčarenja i drugo.

(5) U primjeni carinskih ovlaštenja u provođenju carinskog postupka u putničkom prometu, postupajući carinski službenik treba se pridržavati načela izuzeća (imuniteta) pojedinih osoba iz određenih službenih radnji (npr. osobe sa diplomatskim i sličnim statusom).

(6) Stvari koje nosi diplomatski kurir na osnovu diplomatskog kurirskog pisma (diplomatska valiza) ne podliježu carinskom pregledu.

GLAVA II. NAČIN PRIJAVLJIVANJA ROBE KOJU PUTNIK NOSI U DOLASKU U I ODLASKU IZ CARINSKOG PODRUČJA

Članak 6.

(Prijavljivanje robe koju putnik nosi)

(1) Putnik je dužan pri prelasku carinske linije prijaviti i na zahtjev postupajućeg carinskog službenika predočiti osobni prtljag, odnosno svu robu koju nosi, neovisno ima li mjesta provođenju carinskog postupka ili ne (tj. naplati uvoznih ili izvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza pri uvozu ili izvozu).

(2) Putnik koji ulazi u carinsko područje Bosne i Hercegovine ili ga napušta, dužan je odgovoriti na pitanja postupajućeg carinskog službenika koja se odnose na njegov osobni prtljag, odnosno robu sadržanu u prtljagu koju nosi sa sobom.

(3) Roba, koju putnik nije prijavio (usmenom ili drugom radnjom) do trenutka kada ga je carinski službenik pozvao da pokaže svoj osobni prtljag, odnosno robu u prtljagu, smatra se neprijavljenom.

Članak 7.

(Način prijavljivanja)

(1) Roba koju putnik unosi u ili iznosi iz carinskog područja Bosne i Hercegovine može se, ovisno od ispunjenosti uvjeta, prijaviti carinskom organu:

- a) usmenom carinskom prijavom,
- b) prijavljivanje drugom radnjom (bez podnošenja pisanog ili usmenog zahtjeva),
- c) podnošenjem carinske prijave u pisanom obliku ili korištenjem tehnike obrade podataka, sukladno čl. 59. i 74. Odluke (u daljnjem tekstu: pisana carinska prijava).

(2) Usmenom carinskom prijavom i prijavljivanjem drugom radnjom, koji su uobičajeni načini prijavljivanja robe u putničkom prometu, roba se može prijaviti za sljedeće carinske postupke:

- a) postupak stavljanja u slobodan promet,
- b) postupak privremenog uvoza robe u carinsko područje i završetak tog postupka ponovnim izvozom robe,
- c) postupak izvoza.

(3) Za usmenu carinsku prijavu i prijavljivanje drugom radnjom, odgovarajuće se primjenjuju odredbe Zakona i Odluke koje se odnose na pisanu carinsku prijavu.

(4) Carinski organ može da ne prihvati usmenu carinsku prijavu kada osoba koja započinje postupak carinjenja robe usmenom prijavom postupka za račun druge osobe u svojstvu zastupnika.

(5) Usmenom prijavom ne može se prijaviti sljedeća roba:

- a) za koju carinski organ ne može utvrditi da su prijavljeni podatci točni ili potpuni,
- b) za koju se traži povrat pristojbi, osim u slučaju iz članka 24. ove Upute,
- c) koja podliježe zabrani, ograničenju ili nekoj drugoj mjeri, npr. dozvola, certifikat, odobrenje i slično.

Članak 8.

(Prijavljivanje usmenom carinskom prijavom)

(1) Usmenom carinskom prijavom može se prijaviti sljedeća roba:

- a) za stavljanje u slobodan promet, kod ulaznog graničnog carinskog ureda:
 - 1) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u osobnom prtljagu putnika, ili poslana fizičkim osobama,
 - 2) roba koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi prema čl. 7., 8., 15., 19., 23., 24. i 27. Priloga Zakona i članku 2. tač. 5., 6., 11., 15. i 19. Odluke o postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja carine pod posebnim uvjetima, ovisno koje oslobađanje je u pitanju,
- b) za postupak izvoza, kod izlaznog graničnog carinskog ureda:
 - 1) roba nekomercijalnog karaktera sadržana u osobnom prtljagu putnika, ili koju šalju fizičke osobe,
 - 2) roba komercijalnog karaktera (uz predočenje komercijalnog dokumenta na kojem carinski ured potvrđuje izlaz) pod uvjetom da:
 - ukupna vrijednost po pošiljci i po deklarantu ne prelazi iznos od 500,00 konvertibilnih maraka, i
 - da pošiljka nije dio redovitog niza sličnih pošiljki, i
 - da robu ne prevozi samostalni prijevoznik kao dio većeg tereta,
 - 3) roba iz članka 138. točka (c) Odluke.

(2) Carinski organ, prema procjeni rizika, odlučuje da li će robu prijavljenu usmeno pregledati ili će prihvatiti usmenu carinsku prijavu putnika bez pregleda robe.

Članak 9.

(Prijavljivanje drugom radnjom)

(1) Za sljedeću robu, kada nije prijavljena carinskom organu pismeno ili usmeno, smatra se da je prijavljena drugom radnjom iz članka 140. Odluke:

- a) za stavljanje u slobodan promet:
 - 1) roba nekomercijalnog karaktera koja se nalazi u osobnom prtljagu putnika i koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno članku 2. Priloga Zakona ili kao vraćena roba,
 - 2) roba koja ima pravo na oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno čl. 7. i 8. Priloga Zakona,
- b) za postupak izvoza:
 - 1) roba nekomercijalnog karaktera koja se nalazi u osobnom prtljagu putnika ako ne podliježe naplati izvoznih pristojbi,
 - 2) roba iz članka 138. točka (c) Odluke,
 - 3) druga roba neznatne ekonomske vrijednosti.

(2) U slučajevima iz stavka (1) ovoga članka, prijavljivanje robe:

- a) za stavljanje u slobodan promet, drugom radnjom sukladno članku 140. Odluke (konkludentni ili neverbalni oblik) smatra se:
 - 1) prolazak kroz "zelenu traku ili traku ništa za carinjenje" na graničnom prijelazu sa sustavom dviju traka,

- 2) prolazak preko graničnog prijelaza bez sustava rada sa dvije trake bez spontanog prijavljivanja,
 - 3) stavljanje naljepnice "ništa za carinjenje" na staklo putničkog vozila gdje je to moguće,
- b) za izvoz, drugom radnjom sukladno članku 140. točka (b) Odluke, sam čin prelaska granice carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(3) Druge radnje iz stavka (2) ovoga članka smatraju se zahtjevom, a odsustvo intervencije carinskog organa odobrenjem za stavljanje robe u postupak. Roba prijavljena drugom radnjom smatra se pokazanom carinskom organu, a prijava prihvaćena i puštanje odobreno u trenutku kada se vrši radnja iz stavka (2) ovoga članka.

(4) Kada se provjerom otkrije da je radnja iz stavka (2) ovoga članka izvršena, ali da uvezena ili izvezena roba nije ispunjavala uvjete iz članka 137. i 138. Odluke, odnosno iz stavka (1) ovoga članka, za tu robu se, sukladno članku 141. stavak 2. Odluke, smatra da je nezakonito uvezena ili izvezena.

(5) Kada se roba iz stavka (1) točka a) alineja 1) i točka b) alineja 1) ovoga članka koja se nalazi u putničkom prtljagu prevozi željeznicom bez pratnje putnika i prijavljuje carinskom organu bez osobne nazočnosti putnika tada se koristi carinska prijava za registriranu prtljagu, podnijeta na obrascu iz Priloga 23. Odluke, sukladno uvjetima i ograničenjima utvrđenim tim obrascem.

Članak 10.

(Prijavljivanje na temelju pisane carinske prijave)

(1) Pisana carinska prijava, po redovnom carinskom postupku, podnosi se (nadležnoj carinskoj ispostavi):

- a) za stavljanje u slobodan promet sljedeće nekomercijalne robe:
 - 1) koju putnik unosi a za koju nisu ispunjeni uvjeti za primjenu jedinstvene carinske stope u skraćenom postupku (članak 14.),
 - 2) carinske vrijednosti do 1.500,00 konvertibilnih maraka za koju putnik zahtijeva primjenu stope carine propisane Carinskom tarifom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Carinska tarifa),
 - 3) u slučaju primjene članka 7. stavka (4) ove Upute,
 - 4) u slučaju iz članka 7. stavak (5), članka 14. stavak (6) i članka 15. stavak (3) ove Upute,
- b) za izvoz:
 - 1) za bh. robu koja napušta carinsko područje Bosne i Hercegovine, a koja ne može biti prijavljena usmenom carinskom prijavom ili nekom drugom radnjom,
 - 2) u slučaju primjene članka 7. stavak (4) ove Upute,
 - 3) u slučaju iz članka 7. stavka (5) ove Upute,
 - 4) za robu iz članka 8. stavak (1) točka b) i članka 9. stavak (1) točka b) ove Upute, ukoliko to traži deklarant (putnik),
 - 5) kada je odobren pojednostavljeni postupak prijavljivanja.

(2) U slučajevima iz stavka (1) točka a) ovoga članka putnik je dužan ulaznom graničnom carinskom uredu podnijeti carinsku prijavu za postupak provoza robe do nadležne carinske ispostave kod koje će se provesti redovit carinski postupak puštanja robe u slobodan promet.

Članak 11.

(Potvrda o istovjetnosti robe u osobnom prtljagu)

(1) Na zahtjev putnika, izlazni granični carinski ured može poduzeti mjere za osiguranje istovjetnosti nekomercijalne robe koju putnik iznosi u osobnom prtljagu, kako bi se olakšao ponovni uvoz te robe uz oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno članku 177. Zakona. Uobičajena mjera za identifikaciju robe je:

- a) opis pojedinosti neophodnih za osiguravanje istovjetnosti, opis predmeta ili oznaka, brojevi i druge oznake, koje su trajno pričvršćene na predmet, ili
- b) stavljanje carinskih obilježja na robu.

(2) Izlazni granični carinski ured, na zahtjev putnika, za nekomercijalnu robu iz stavka (1) ovoga članka izdaje Potvrdu o istovjetnosti robe u osobnom prtljagu na obrascu iz Priloga 1. ove Upute, u kojoj navodi podatke potrebne za utvrđivanje istovjetnosti te robe i podatke o putniku. U svrhe izdavanja potvrde, putnik treba izlaznom graničnom carinskom uredu predočiti popis robe sa podacima potrebnim za osiguravanje njene istovjetnosti i njegovim osobnim podacima.

(3) Izlazni granični carinski ured ovjerava potvrdu službenim pečatom, uz navođenje datuma i broja, potpisa i službene šifre. Jedan primjerak potvrde uručuje putniku, a jedan primjerak zadržava u službenoj evidenciji po hronološkom redosljedu izdavanja potvrda.

(4) Izdata potvrda može se upotrijebiti kao dopuna usmenoj carinskoj prijavi za ponovni uvoz nekomercijalne robe u osobnom prtljagu putnika, na koju se odnosi. Potvrda važi tri godine od dana izdavanja.

GLAVA III. POSTUPAK CARINJENJA ROBE KOJU PUTNIK UNOSI

Članak 12.

(Postupak puštanja nekomercijalne robe u slobodan promet)

Nekomercijalna roba koju putnik u dolasku unosi, može se pustiti u slobodan promet:

- a) uz oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi, pod propisanim uvjetima,
- b) uz plaćanje uvoznih pristojbi:
 - 1) u skraćenom postupku, uz primjenu jedinstvene carinske stope ili preferencijalne stope u slučaju iz članka 15. ove Upute,
 - 2) u redovitom carinskom postupku, podnošenjem pisane carinske prijave i okončanjem postupka u nadležnoj carinskoj ispostavi po stopi propisanoj Carinskom tarifom.

Članak 13.

(Puštanje nekomercijalne robe u slobodan promet uz oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi kod ulaznog graničnog carinskog ureda)

(1) Sukladno članku 176. stavak 6. Zakona i članku 2. Priloga Zakona, oslobođena je od plaćanja uvoznih pristojbi roba iz stavka (2) ovoga članka koja je sadržana u osobnom prtljagu

putnika koji dolazi iz druge države (neovisno o državljanstvu putnika), ukoliko se ne nalazi na ograničenju ili zabrani i pod uvjetom da nema komercijalni karakter.

(2) Oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi iz stavka (1) ovoga članka primjenjuje se po putniku i po danu na:

- a) nekomercijalnu robu, uključujući poklone i suvenire koji se nalaze u osobnom prtljagu putnika, a čija carinska vrijednost nije veća od 200,00 konvertibilnih maraka,
- b) 200 cigareta ili 100 cigarilosa ili 250 grama duvana,
- c) 2 litre stonog vina,
- d) jedan litar alkohola ili žestokog pića preko 22% vol.; ili dva litra desertnog vina, pjenušca ili drugih pića,
- e) 60 cc/ml parfema i
- f) 250 cc/ml toaletne vode.

(3) Putnik mlađi od 17 godina nema pravo da uvozi duhanske proizvode i alkoholna pića.

(4) Roba iz stavka (2) točka b) do f) ovoga članka, u propisanim količinama, kao predmeti osobnog prtljaga putnika, oslobađa se od plaćanja uvoznih pristojbi, neovisno od njihove pojedinačne ili ukupne vrijednosti.

(5) Za robu iz stavka (2) ovoga članka, postupajući carinski službenik, oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi odobrava usmeno.

(6) Za robu prijavljenu usmenom carinskom prijavom sukladno članku 8. stavak (1) točka a) alineja 2) ove Upute, a koja ispunjava uvjete za oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi prema čl. 7, 8., 15., 19. i 23. Priloga Zakona, postupajući carinski službenik oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi odobrava usmeno uz zabilješku (o pravnom osnovu oslobođanja) na priloženom dokumentu propisanom člankom 2. tač. 5., 6., 11., 15. i 19. Odluke o postupku ostvarivanja prava na oslobođanje od plaćanja carine pod posebnim uvjetima (ovisno koje oslobođanje je u pitanju), a za robu iz čl. 24. i 27. Priloga Zakona oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi odobrava usmeno.

(7) Roba iz stavka (2) i (6) ovoga članka koja ispunjava uvjete za oslobođanje od plaćanja uvoznih pristojbi, oslobođena je i od plaćanja:

- a) poreza na dodanu vrijednost, sukladno članku 26. točka 2. Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Službeni glasnik BiH", br. 9/05, 35/05 i 100/08) i
- b) trošarine, sukladno članku 30. stavak (1) točka c) Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09).

(8) Kada se u osobnom prtljagu putnika nalazi roba iz stavka (2) točka a) ovoga članka pojedinačne carinske vrijednosti veće od 200,00 konvertibilnih maraka na istu se prilikom unosa u Bosnu i Hercegovinu naplaćuju uvozne pristojbe i drugi neizravni porezi na njenu ukupnu vrijednost, jer podjela vrijednosti takve robe ne može se vršiti (npr. ako putnik unosi televizor carinske vrijednosti 500,00 konvertibilnih maraka, ne može se izvršiti podjela vrijednosti te robe pa da se na vrijednost od 200,00 konvertibilnih maraka roba oslobodi od plaćanja uvoznih pristojbi, a da se na dio vrijednosti od 300,00 konvertibilnih maraka obračunaju i naplate pristojbe, nego će carinski organ obračunati i naplatiti uvozne pristojbe i druge neizravne poreze na cjelokupnu carinsku vrijednost predmetnog televizora od 500,00 konvertibilnih maraka). Isto tako, ne može se sabirati povlastica više putnika pri uvozu jednog predmeta, jer se povlastica po navedenom temeljem odnosi na svakog putnika pojedinačno, odnosno za robu koju svaki putnik pojedinačno nosi sa sobom (npr. kada četvoro putnika u motornom vozilu uvezu jedan predmet carinske vrijednosti 800,00 konvertibilnih

maraka, te zahtijevaju primjenu povlastice, ne može se odobriti povlastica, nego se uvozne pristojbe i drugi neizravni porezi obračunavaju na ukupnu carinsku vrijednost tog predmeta).

Članak 14.

(Puštanje nekomercijalne robe u slobodan promet u skraćenom postupku, uz primjenu jedinstvene carinske stope)

(1) Putnik koji pri dolasku unosi nekomercijalnu robu preko količine i vrijednosti za koju se može odobriti oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno članku 2. Priloga Zakona, a namijenjena je za njegovu osobnu uporabu ili za uporabu njegovog kućanstva i ukupna joj carinska vrijednost ne prelazi 1.500,00 konvertibilnih maraka, tu robu prijavljuje usmenom carinskom prijavom ulaznom graničnom carinskom uredu i ista se carini u skraćenom carinskom postupku. Pri tome, postupajući carinski službenik za oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi izdvaja robu veće vrijednosti, a za plaćanje pristojbi robu manje vrijednosti (npr. u prtljagu putnika nalaze se tri predmeta različite vrijednosti, jedan predmet carinske vrijednosti 190,00, drugi 180,00, treći 160,00 konvertibilnih maraka, za oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi izdvojit će predmet carinske vrijednosti 190,00 konvertibilnih maraka).

(2) Nekomercijalna roba iz stavka (1) ovoga članka, izuzev robe koja je oslobođena od plaćanja uvoznih pristojbi, pušta se u slobodan promet (carini) u skraćenom carinskom postupku po jedinstvenoj carinskoj stopi propisanoj odredbama Pravila o jedinstvenoj carinskoj stopi sadržanim u Carinskoj tarifi - Dio I (Uvodne odredbe), Odjeljak II (Posebne odredbe) točka B, važećoj na dan provođenja postupka. Procjena da li se radi o uvozu robe nekomercijalnog ili komercijalnog karaktera obavlja se u svakom konkretnom slučaju, u odnosu na okolnosti, uz uvažavanje količine i vrste robe, kao i o učestalosti uvoza koje odnosni putnik provodi.

(3) Jedinstvena carinska stopa ne može se primjeniti na robu koja, prema Zakonu o trošarinama u Bosni i Hercegovini, podliježe obavezi obilježavanja akciznim markicama.

(4) Jedinstvena carinska stopa ne primjenjuje se ukoliko je putnik, prije primjene jedinstvene carinske stope, zahtijevao da se roba carini po carinskim stopama iz Carinske tarife. Sva roba koja čini pošiljku tada podliježe plaćanju carine po stopama iz Carinske tarife i ista se, po postupku provoza, upućuje na provođenje redovnog carinskog postupka po pisanoj carinskoj prijavi u carinskoj ispostavi. Putnik ne može zahtijevati da mu se dio robe carini po jedinstvenoj carinskoj stopi, a dio po stopama iz Carinske tarife.

(5) Za nekomercijalnu robu prijavljenu usmenom carinskom prijavom i ocarinjenoj u skraćenom carinskom postupku, postupajući carinski službenik, sukladno članku 135. Odluke, izdaje putniku Potvrdu o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem iz članka 16. ove Upute. Putnik se izjašnjava (potpisom na Potvrdi) da li se slaže sa nalazom postupajućeg carinskog službenika u pogledu količine, vrste, kakvoće robe i carinske vrijednosti robe, kao i u pogledu iznosa obračunatih uvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza. Ako se putnik složi sa nalazom postupajućeg carinskog službenika, dužan je da se potpiše na Potvrdi i plati obračunati iznos navedenih pristojbi. Po izvršenom plaćanju, carinski službenik putniku predaje ovjeren primjerak Potvrde i stavlja mu robu na raspolaganje, od kog trenutka roba prestaje biti pod carinskim nadzorom.

(6) Ako se putnik ne složi sa nalazom postupajućeg carinskog službenika ili ne plati ukupan iznos obračunatih uvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza, dužan je podnijeti provoznu carinsku prijavu radi upućivanja odnosne robe na provođenje redovnog carinskog postupka uz podnošenje carinske prijave kod carinske ispostave.

(7) Skraćeni carinski postupak za nekomercijalnu robu sukladno ovom članku može se provesti samo u nazočnosti vlasnika robe koji robu usmeno prijavljuje, pri čemu nije od utjecaja da li je vlasnik robe na ulaznom graničnom prijelazu vozar, ulazni saputnik, suvozač ili osoba u pratnji vozila kojim se prevozi roba.

(8) Postupak knjigovodstvenog evidentiranja obračuna i uplate prihoda po Potvrdi iz stavka (5) ovoga članka propisan je posebnim Uputom (za program Račun).

Članak 15.

(Primjena preferencijalne stope na nekomercijalnu robu u skraćenom postupku)

(1) Prema važećim ugovorima ili sporazumima o slobodnoj trgovini koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama, radi pojednostavljenja postupka u putničkom prometu, propisana su određena izuzeća od podnošenja dokaza o podrijetlu za proizvode što ih unosi fizička osoba kao dio osobne prtljage, pod uvjetom da su u pitanju proizvodi nekomercijalnog karaktera koje je putnik izričito deklarirao kao proizvode sa podrijetlom, a postupajući carinski službenik ulaznog graničnog carinskog ureda nema sumnju u istinitost takve izjave (npr. ako je na robu oznaka "Made in China" ne može se prihvatiti podrijetlo) i da njihova ukupna vrijednost ne prelazi 1.200,00 eura. Putnik može priložiti i dokaz o deklariranom preferencijalnom podrijetlu odnosne robe.

(2) Za robu iz stavka (1) ovoga članka carinjenje, odnosno obračun uvoznih pristojbi može obaviti ulazni granični carinski ured uz primjenu važeće preferencijalne stope, te obračun i drugih neizravnih poreza, pri čemu postupajući carinski službenik u potvrdi iz članka 16. ove Upute upisuje napomenu da je primijenjeno preferencijalno podrijetlo (npr. primjena preferencijalne stope, CEFTA-Republika Srbija).

(3) Za robu vrijednosti veće od vrijednosti navedene u stavku (1) ovoga članka, za primjenu preferencijalne stope potrebno je priložiti odgovarajući propisani dokaz o podrijetlu (izjavu na fakturi ili uvjerenje o kretanju EUR. 1), s tim da se tada provodi redovit carinski postupak po carinskoj prijavi kod carinske ispostave. I u slučaju kada putnik traži primjenu preferencijalne stope a postoji sumnja u istinitost njegove izjave o deklariranom podrijetlu, neovisno o vrijednosti robe, carinjenje se obavlja u redovitom carinskom postupku, u kojem postupku je neophodno podnijeti dokaz o podrijetlu robe za primjenu preferencijalne stope.

Članak 16.

(Potvrda o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem)

(1) Potvrda o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem (CPD) iz članka 135. Odluke, sadrži: naziv carinskog organa koji izdaje potvrdu, službenu šifru postupajućeg carinskog službenika koji provodi carinski postupak, broj i datum iz kontrolnika (odnosno oznaku serije i broj potvrde u slučaju iz stavka (4) ovoga članka), podatke o putniku koji je robu usmeno prijavio za carinski postupak, podatke o registarskim oznakama i vrsti prijevoznog sredstva, podatke o robi (opis, količina i carinska vrijednost), vrstu, stopu i iznos naplaćenih uvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza, mjesto i datum izdavanja potvrde, odnosno naplate pristojbi, potpis putnika i ovjeru carinskog organa.

(2) Podatci o robi u Potvrdi iz stavka (1) ovoga članka trebaju biti precizni i jasni u pogledu vrste, količine i carinske vrijednosti robe, kako bi se roba mogla identifikovati i utvrditi da li je u pitanju nekomercijalna roba za osobnu uporabu putnika ili njegovog kućanstva ili je u pitanju komercijalna roba. Kod unošenja podataka o robi ne mogu se, u odgovarajuću rubriku Potvrde, unositi zbirni nazivi za robu kao npr.: "razna roba", "predmeti kućanstva", "tehnička roba", jer to onemogućava kontrolu pravilne primjene propisa, te obračuna i naplate uvoznih pristojbi i drugih neizravnih poreza, osim ukoliko se uz obračun prilaže i preslika računa (ili popis robe i slično) iz kojeg je vidljiva specifikacija robe, količina i vrijednost (podatci o računu ili popisu robe i slično, unose se u Potvrdu, u kolonu "opis robe"). Ako je posebnim propisima predviđeno da se određeni predmeti prijavljuju drugom organu (npr. oružje, uređaji za komunikacije i sveze i sl.) za takve predmete se u potvrdu unose svi podatci neophodni za njihovu identifikaciju (trgovački naziv robe, tip, marka, fabrički broj, godina proizvodnje i drugi podatci karakteristični za takve predmete), kao i podatci o dokumentima koji ih prate.

(3) Carinski referat na graničnom prijelazu koji ima mrežnu komunikaciju sa Glavnim uredom Uprave za neizravno oporezivanje, popunjava Potvrdu iz stavka (1) ovoga članka u elektronskom obliku u informatičkoj aplikaciji Kontrolnika Potvrde o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem (CPD), (dalje: Kontrolnik CPD), te istu tiska u dva primjerka, koje potpisuje i putnik, te jedan ovjeren primjerak zadržava i odlaže u poseban registrator po hronološkom redosljedu broja iz Kontrolnika CPD, a drugi primjerak, sukladno članku 14. stavak (5) ove Upute predaje putniku.

(4) Carinski referat na graničnom prijelazu koji nema mrežnu komunikaciju sa Glavnim uredom Uprave za neizravno oporezivanje, potvrdu iz stavka (1) ovoga članka izdaje na pisanom obrascu Potvrde o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem koji je bio u uporabi do stupanja na snagu ove Upute sukladno Uputi o sadržaju i obliku potvrde o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem, broj: 01-18-4664-5/05 od 03.08.2005. godine, do utroška već nabavljenih zaliha blokova odštampanog tog obrasca Potvrde, a najkasnije do 31.12.2014. godine. Postupajući carinski službenik popunjava odštampani obrazac Potvrde u tri primjerka (jedan set označen istim rednim brojem), od kojih: prvi primjerak (crvene boje) ostaje u bloku, drugi primjerak (plave boje) namijenjen je za potrebe naknadnog unosa odnosne Potvrde u Kontrolnik CPD sukladno stavku (5) ovoga članka, a treći primjerak (crne boje) namijenjen je putniku. Postupajući carinski službenik, obvezan je u odštampanom obrascu potvrde, pored unosa ostalih podataka, dodatno unijeti i podatke o registarskoj oznaci i vrsti prijevoznog sredstva.

(5) Potvrde izdate u slučajevima iz stavka (4) ovoga članka, carinski referat na graničnom prijelazu koji ih je izdao dužan je, iste kod carinske ispostave kojoj organizacijski pripada, naknadno evidentirati u Kontrolnik CPD sukladno objašnjenju iz stavka (7) ovoga članka, u roku određenom Uputom iz članka 14. stavak (8) ove Upute, radi daljnjeg postupanja sukladno tom objašnjenju i Uputi u pogledu knjigovodstvenog evidentiranja obračuna i uplate prihoda po istima. U Kontrolnik CPD, pored ostalih podataka, unosi se i serijski broj i datum izdavanja odnosne Potvrde, u za to predviđenu rubriku. Na prvom primjerku te Potvrde (crvene boje, koji ostaje u bloku) nakon unosa iste u Kontrolnik CPD upisuje se broj i datum pod kojima je ta Potvrda naknadno unijeta u Kontrolnik CPD (npr. "KCPD/..... od "), kao i na drugom primjerku (plave boje) koji primjerak carinska ispostava, zajedno sa ispisom odnosne Potvrde iz navedenog kontrolnika, odlaže u registrator iz stavka (3) ovoga članka po hronološkom redosljedu broja iz Kontrolnika CPD.

(6) Na način propisan kao u stavku (4) ovoga članka postupa i carinski referat na graničnom prijelazu iz stavka (3) ovoga članka u slučaju prekida mrežne komunikacije sa Glavnim uredom Uprave za neizravno oporezivanje. Po uspostavljanju navedene komunikacije, carinski referat na svojoj lokaciji dalje postupa sukladno stavku (5) ovoga članka.

(7) Način pristupa informatičkoj aplikaciji Kontrolnika CPD, unosa podataka u isti, kreiranje, razduživanje, ispravka razduženja Specifikacije CPD, pregleda zapisa potvrda koje su razdužene, kreiranje odgovarajućih statističkih izvješća i druge radnje, te izgled Potvrde ispisane iz Kontrolnika CPD bliže je uređeno objašnjenjem Sektora za informatičke tehnologije Uprave za neizravno oporezivanje.

GLAVA IV. OSTALE ODREDBE U SVEZI PUTNIČKOG PROMETA

Članak 17.

(Carinski postupak sa prtljagom u avionskom i pomorskom prometu)

Na kontrolu i carinski postupak u svezi sa prtljagom putnika u avionskom i pomorskom prometu primjenjuju se odredbe čl. 100. do 105. Odluke i odredbe ove Upute.

Članak 18.

(Privremeni uvoz, privremeni izvoz i tranzit sportskog, lovačkog, kratkog ili kratkocijevnog vatrenog oružja i municije)

Postupak privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i municije, te kratkog ili kratkocijevnog vatrenog oružja i municije, te kontrola prijenosa oružja i municije preko državne granice, provodi se sukladno odredbama Upute o načinu i postupku reguliranja privremenog uvoza, privremenog izvoza i tranzita sportskog i lovačkog oružja i municije i Pravilnika o načinu obavljanja kontrole prijenosa oružja i municije preko državne granice.

Članak 19.

(Unos vina)

Prema članku 64. stavak (9) Zakona o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH", broj 25/08) fizičke osobe mogu prilikom prelaska državne granice uvesti u Bosnu i Hercegovinu najviše pet litara vina za vlastitu uporabu. To znači da putnik, pored dva litra vina koje može unijeti kao dio svog osobnog prtljaga uz oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi sukladno članku 2. Priloga Zakona, može unijeti još najviše tri litra vina, koje se smatraju robom nekomercijalnog karaktera. U tom slučaju, na količinu vina koje putnik unosi za vlastitu uporabu (najviše pet litara), a koja prelazi količinu vina na koju se primjenjuje navedeno oslobađanje od plaćanja uvoznih pristojbi, obračunavaju se primjenljive uvozne pristojbe i drugi neizravni porezi.

Članak 20.

(Unos osobnih pošiljki proizvoda životinjskog podrijetla)

Uvjete koji moraju biti ispunjeni pri unosu osobnih pošiljki proizvoda životinjskog podrijetla u nekomercijalne svrhe na teritoriju Bosne i Hercegovine koji su dio putničkog prtljaga ili se šalju kao male pošiljke fizičkim osobama ili su naručene (putem pošte, telefona ili interneta i dr.) te se isporučuju potrošačima, te postupak kontrole, potrebnu dokumentaciju i druga pitanja reguliraju

odredbe Pravilnika o kontrolama i uvjetima unošenja osobnih pošiljki proizvoda životinjskog podrijetla u Bosnu i Hercegovinu.

Članak 21.

(Nekomercijalno kretanje kućnih životinja preko granice)

(1) Nekomercijalno kretanje kućnih životinja preko državne granice Bosne i Hercegovine obavlja se sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima u pogledu zdravlja za nekomercijalni uvoz i provoz kućnih životinja ("Službeni glasnik BiH", br. 34/12 i 68/12) i drugim propisima koji se odnose na veterinarske uvjete, a uređuju ograničavanje kretanja određenih kućnih životinja.

(2) Nekomercijalno kretanje je kretanje kućnih životinja čiji broj ne prelazi pet životinja prilikom uvoza ili provoza preko teritorije Bosne i Hercegovine u pratnji njihovih vlasnika ili osobe ovlaštene od vlasnika, a čiji uvoz ili provoz nije komercijalnog karaktera.

Članak 22.

(Uvoz i izvoz umjetničkih djela i antikviteta)

Uvoz ili unošenje i izvoz ili iznošenje umjetničkih djela i antikviteta navedenih u Prilogu III koji je sastavni dio Odluke o klasifikaciji roba na režime izvoza i uvoza ("Službeni glasnik BiH", br. 22/98, 30/02, 40/02, 20/05, 16/08, 54/08 i 4/13) podliježe dozvoli koju izdaje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, sukladno Uputi o izdavanju dozvola za uvoz i izvoz umjetničkih dijela i antikviteta ("Službeni glasnik BiH", broj 41/02).

Članak 23.

(Unošenje i iznošenje efektivnog stranog novca, vrijednosnih papira i vrijednosnica)

(1) Kontrolu unošenja i iznošenja efektivnog stranog novca, vrijednosnih papira i vrijednosnica koje glase na strana sredstva plaćanja u putničkom prometu vrše carinski organi na graničnim prijelazima sukladno odredbama Odluke o iznošenju strane gotovine i čekova ("Službene novine Federacije BiH", broj 58/10) i Uredbe o iznošenju i unošenju efektivnog stranog novca, konvertibilnih maraka, čekova i hartija od vrijednosti ("Službeni glasnik RS", br. 16/05 i 15/07).

(2) Prema članku 59. stavka (1) Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti, carinski organi, putem Odsjeka za pružanje usluga u Regionalnom centru, na način određen posebnim aktom Uprave za neizravno oporezivanje, dužni su Financijsko-obavještajnom odjeljenju Državne agencije za istrage i zaštitu dostaviti podatke (evidenciju) o svakom prijenosu gotovog novca preko državne granice u vrijednosti od 10.000,00 konvertibilnih maraka ili više, najkasnije u roku od tri dana od dana prenošenja. Ta evidencija o prijenosu gotovog novca, prema članku 44. stavak (4) navedenog zakona, obuhvata:

- a) ime, prezime, stalno prebivalište, datum i mjesto rođenja fizičke osobe koja prenosi gotovinu preko državne granice,
- b) ime, prezime i prebivalište fizičke osobe za koju se obavlja prijenos gotovine preko državne granice,
- c) iznos, valutu, vrstu i svrhu transakcije i mjesto, datum i vrijeme prelaska državne granice,
- d) podatke o tome da li je transakcija bila prijavljena carinskom organu.

Članak 24.

(Povrat poreza na dodanu vrijednost stranom državljaninu)

(1) Fizička osoba -strani državljanin koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ima pravo na povrat poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) za robu koju kupi u Bosni i Hercegovini i koju u prtljagu sa sobom iznese iz carinskog područja Bosne i Hercegovine. Ovo pravo se ne odnosi na iznesena mineralna ulja (petrolej, dizel-gorivo, ulje za loženje, ekstra lako i lako specijalno, motorni benzin-bezokolovni, motorni benzin), alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duhana.

(2) Postupak za ostvarivanje prava na povrat PDV-a strani državljanin pokreće podnošenjem zahtjeva za povrat na obrascu PDV-SL-2 koji popunjava prodavac, a uvjeti i način povrata poreza na dodanu vrijednost bliže su propisani odredbama Instrukcije o povratu poreza na dodanu vrijednost stranim državljanima ("Službeni glasnik BiH", broj 01/07).

(3) Kupac-strani državljanin obavezan je prodavcu platiti ukupnu vrijednost isporučenih dobara, s obračunatim PDV-om. Kupac-strani državljanin, koji ostvaruje pravo na povrat PDV-a, obavezan je pri napuštanju carinskog područja Bosne i Hercegovine, predložiti postupajućem carinskom službeniku kupljena dobra koja iznosi, originalne račune i popunjen obrazac "PDV-SL-2" u originalu. Postupajući carinski službenik, prije ovjere obrasca PDV-SL-2, dužan je provjeriti da li su ispunjeni sljedeći propisani uvjeti:

- a) da li su podaci iz putne isprave istovjetni sa podacima iz obrasca PDV-SL-2,
- b) da je predložena roba istovjetna sa robom navedenom u računu koji je naveden u obrascu PDV-SL-2,
- c) da ta roba nije korištena,
- d) da je ukupna vrijednost robe sa PDV-om iskazana na obrascu PDV-SL-2 veća od 100,00 konvertibilnih maraka,
- e) da se roba iznosi prije isteka roka od tri mjeseca od dana isporuke (kupovine) u Bosni i Hercegovini i
- f) da je original obrasca PDV-SL-2 ovjerio i potpisao prodavac.

(4) Ako su ispunjeni svi uvjeti navedeni u stavku (3) ovoga članka, postupajući carinski službenik ovjerava predloženi obrazac PDV-SL-2 potpisom i pečatom u donjem lijevom kutu, te unosi datum iznošenja robe iz carinskog područja Bosne i Hercegovine.

(5) Kada carinski organ utvrdi da nisu ispunjeni svi propisani uvjeti za povrat PDV-a, odbija ovjeru predloženog obrasca PDV-SL-2 ovjerom istog u donjem desnom kutu, čime kupac-strani državljanin ne može ostvariti pravo na povrat PDV-a plaćenog pri nabavi dobara u Bosni i Hercegovini.

(6) U slučaju iz stavka (4) i (5) ovoga članka, original računa i ovjeren obrazac PDV-SL-2 carinski organ vraća kupcu-stranom državljaninu, a presliku računa i ovjerenog obrasca PDV-SL-2 i presliku putne isprave kupca-stranog državljanina zadržava za svoje potrebe.

GLAVA V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Sastavni dio Upute)

Sastavni dio ove Upute je Prilog 1. iz članka 11. stavak (2) ove Upute, kojim je propisan obrazac Potvrde o istovjetnosti robe u u osobnom prtljagu putnika.

Članak 26.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ove Upute stavlja se izvan snage:

- a) Uputa o carinskom postupku u putničkom prometu ("Službeni glasnik BiH", broj 93/06) i
- b) Uputa o sadržaju i obliku potvrde o naplati neizravnih poreza za robu prijavljenu usmenim putem, broj: 01-18-4664-5/05 od 03.08.2005. godine.

Članak 27.

(Stupanje na snagu)

Ova Uputa stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

RAVNATELJ

Broj: 01-02-2-1127/13
Banja Luka, 16.04.2013. godine

Dr. MIRO DŽAKULA

POTVRDA O ISTOVJETNOSTI ROBE U OSOBNOM PRTLJAGU PUTNIKA

Članak 421. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine

1. Podatci o putniku

Prezime i ime:
Adresa:
Identifikacijska isprava: <p align="center">(vrsta isprave, broj i od koga je izdana)</p>

2. Podatci o nekomercijalnoj robi koju putnik iznosi iz carinskog područja

Red. broj	Trgovački naziv, opis robe, marka, serijski broj, itd.	Količina/ jedinica mjere

Spisak robe je zaključen sa rednim brojem:

<p align="center">OVJERA OD IZLAZNOG CARINSKOG ORGANA</p> <p>Broj/datum:</p> <p>Potpis i sl.šifra: M.P.</p>	<p align="center">Potpis putnika</p> <p align="center">.....</p>
---	--

